

JAK WYKONAĆ SZUFLADĘ DO STOLIKA

W praktyce amatorskiej może niejednokrotnie zająć potrzeba dorobienia nowej szufladki do stolika lub szafki, której brak utrudnia normalne użytkowanie mebla.

Budowa szufladki w zasadzie jest dość prosta (zwykle prostokątne płaskie pudełko), ale jej wykonanie wymaga znajomości trudniejszych sposobów łączenia drewna i bieglej jego obróbki.

Każda szufladka (rys. 1) bez względu na rodzaj i jakość drewna, z którego jest wykonana, oraz na jakość jej wykonania, składa się z czterech ścianek i dna.

Ścianki te, połączone parami równoległe, tworzą przód, boki i tył szufladki, dno zaś połączone z powyższymi ściankami na wpust, zamyka je od spodu.

Wymienione ścianki są połączone ze sobą za pomocą wczepów, przy czym ścianki boczne są połączone jednym końcem ze ścianką czołową na wczepy półkryte (rys. 2), a drugim ze ścianką tylną na wczepy otwarte (rys. 3). Ponadto u dołu ścianki przedniej i ścianek bocznych znajdują się tzw. wpusty (prostokątne rowki) (rys. 4). Ścianka tylna wpustu nie posiada i jest przez to węższa w stosunku do pozostałych.

Dno szufladki jest wsunięte w powyższe wpusty od strony ścianki tylnej (rys. 5) i przymocowane do niej za pomocą stalowych gwoździków.

Ścianka przednia, ze względu na sposób połączenia jej ze ściankami bocznymi, jest wykonana z deski grubszej i wyższej jakości (bez sęków, o równym i prostym układzie słojów). Ścianki boczne i tylna są wykonywane z desek cieńszych i gorszej jakości.

Wykonanie szufladki zaczniemy od wymierzenia w stoliku lub sza-

fce otworu, w który ma być ona wsunięta, i ustalenia wymiarów jej ścianki przedniej. Następnie ustalamy długość i szerokość części składowych szufladki oraz ich grubości.

Po ustaleniu tych wymiarów, wyznaczamy na ściankach bocznych i przedniej szerokość i głębokość wpustów. Szerokość wpustów może wynosić, zależnie od ogólnych wymiarów szufladki, od 3 do 5 mm, a głębokość od 6 do 8 mm z tolerancją dla grubości płyty dennej ok. 0,5 do 1,0 mm. Następnie, zależnie od jakości sprzętu lub mebla, do którego będzie dorabiana szufladka, przygotowujemy odpowiedni materiał drzewny iglasty lub liściasty (deski i sklejkę). Zamiast sklejkę, możemy przeznaczyć na dno szufladki cieńszą płytę pilśniową twardą lub bardzo twardą. W dalszym etapie pracy, na obrobionych do pożądaných wymiarów deskach wyznaczamy zarisy gniazd wczepowych i czopów oraz wczepów i wczepin. Zarisy gniazd wczepowych i czopów oznaczamy na obu przekrojach ścianki przedniej w sposób podany na rys. 6.

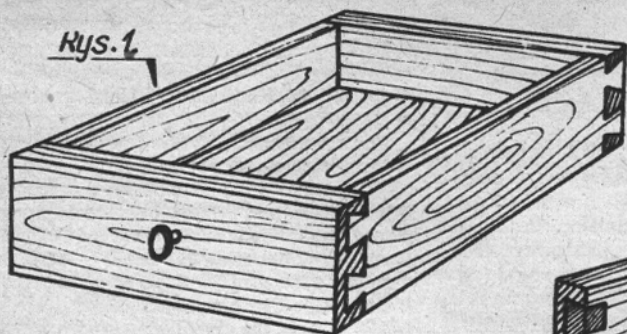
Głębokość tych gniazd powinna odpowiadać grubości ścianek bocznych, a ich wysokość nie powinna przekraczać $\frac{3}{4}$ grubości ścianki przedniej (rys. 7.).

Po wyznaczeniu zarysów tych łączy przystępujemy do ich dłutowania. Dłutowanie możemy nieco przyspieszyć narzynając wyznaczone zarisy gniazd ukośnie piłą odsadnicą (tuż przy rysie) (rys. 8) i pogłębiając następnie wykonane nacięcia stalową blaszką (rys. 9).

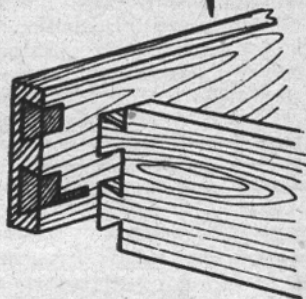
Po wydłutowaniu gniazd i czopów przykładamy do nich z jednej, a potem z drugiej strony końce ścianek bocznych i wyznaczamy na nich twardym cłówkim zarisy odpowiadających im wczepów i wczepin (rys. 10), po czym narzynamy je piłą i dłutujemy, nacinając jednocześnie dłutem linie brzegowe.

Narzynanie i dłutowanie wczepów i wczepin jest znacznie ułatwione, ponieważ są to łączenia o-

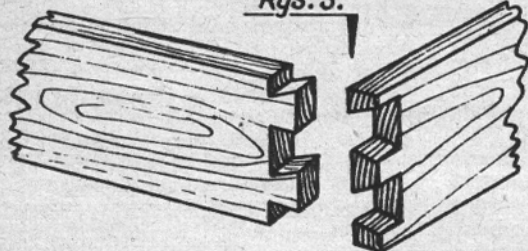
Rys. 1.

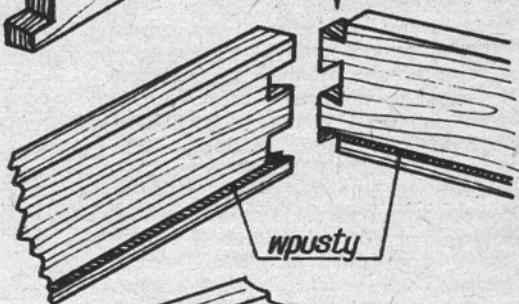
Rys. 2.

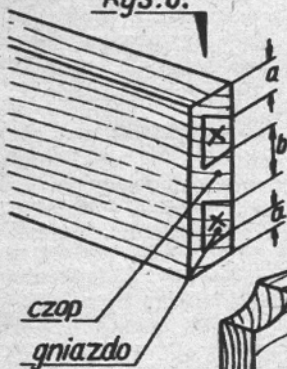
Rys. 3.

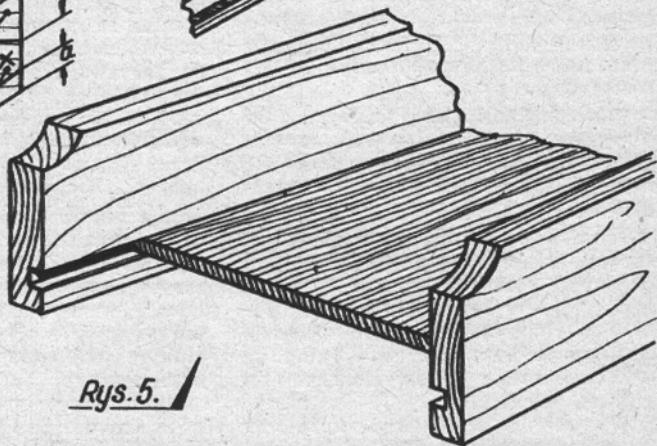
Rys. 4.

Rys. 6.

Rys. 5.

twarte. Po wydłutowaniu wczepin pasujemy je z czopami wyciętymi w ścianie przedniej (na wcisk) i następnie składamy na sucho. Dobrze dopasowane łączenia wczepowe nie powinny wykazywać żadnych luzów ani szczelin. Szczelne przyleganie wczepów i wczepin do gniazd i czopów zależy przede wszystkim od dokładnego ich narznięcia piłą i starannego wydłutowania. Rząd piły powinien wypadać tuż przy rysie na tych elementach łączy, które zostaną usunięte dłutem.

Następne łączenia wczepowe wyznaczamy na obu końcach tylnej ścianki szufladki, po czym narzynamy je piłą i dłutujemy. Wycięte łączenia (gniazda i czopy) przykładamy do bocznych ścianek szufladki (drugie końce) i wyznaczamy na nich odpowiadające im zarysy wczepów i wczepin. Narzynanie i wycinanie tych łączy oraz ich pasowanie odbywa się podobnie jak poprzednich.

Przy wyznaczaniu zarysów tych łączy uwzględniamy mniejszą szerokość ścianki tylnej (od strony dna).

Po dopasowaniu wymienionych części szufladki wyznaczamy na ścianie przedniej i na obu ściankach bocznych równoległe od dolnego ich brzegu, szerokość i głębokość wpustów. Odległość wpustów od krawędzi ścianek powinna wynosić co najmniej 10 mm. Wpusty wycinamy strugiem wpustnikiem nastawnym. W przypadku jego braku możemy wyciąć je wąskim dłutem przesuwając je wzdłuż stałego liniału.

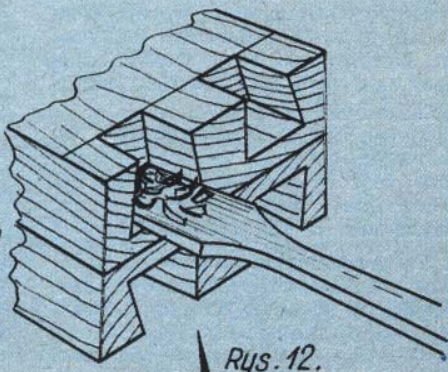
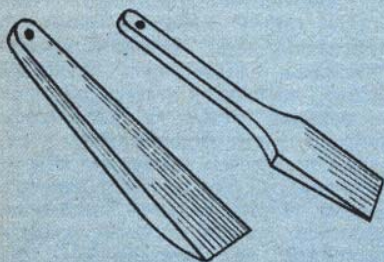
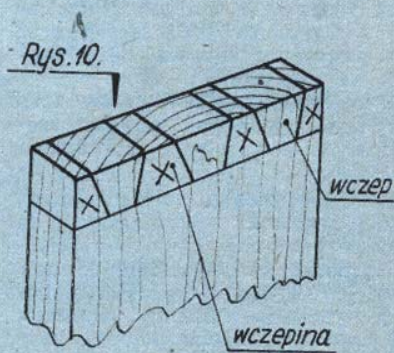
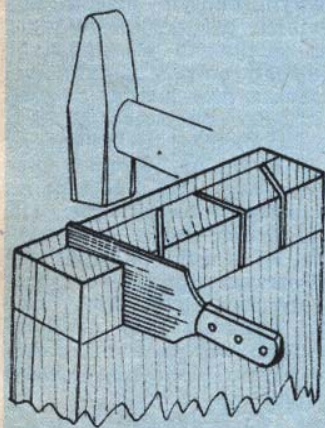
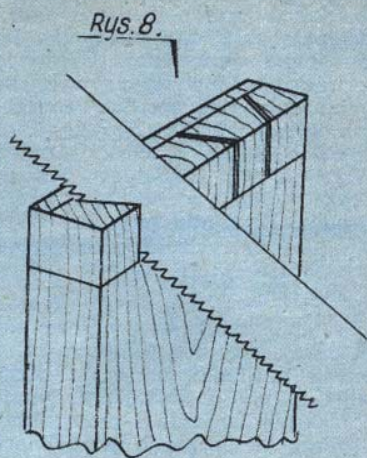
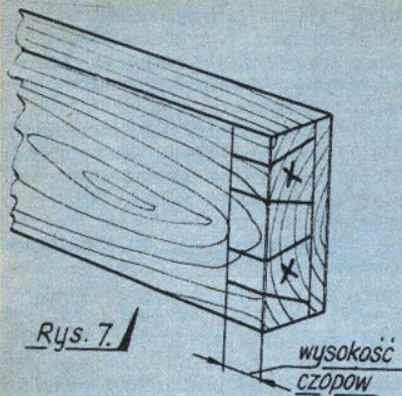
Można też narznąć wpusty na krawędziach piłą i wybrać spomiedzy narzniętą masę drzewną dłutem. Wszystkie te operacje powinny być wykonane czysto i dokładnie.

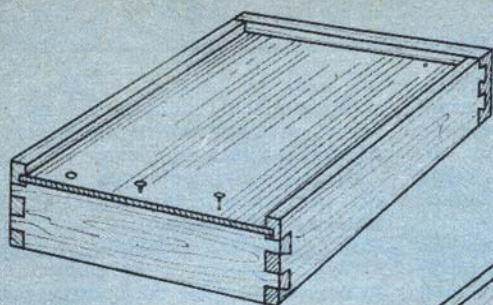
Po wyrobieniu wpustów i złączeniu obrobionych elementów szufladki na sucho, wycinamy z przygotowanej sklejki lub płyty pilśniowej dno i pasujemy je do wyrobionych wpustów tak, aby można było wsunąć je bez dużego oporu.

Dopasowane w ten sposób części szufladki należy skleić. Klejenie szufladki przeprowadza się z dużą uwagą i ostrożnością, po uprzednim przygotowaniu odpowiednich urządzeń pomocniczych i przyborów. Trzeba tu uwzględnić nie tylko samą czynność nałożenia kleju na łączone części, ale również odpowiednie ich docisnięcie i zapewnienie przy klejeniu stosownej temperatury. Do klejenia elementów szufladki — użyjemy kleju stolarskiego o nieco gęstszej konsystencji (ze względu na rodzaj drewna) lub kleju kazeinowego (ze względu na czas jego nakładania). Klej nakładamy pędzlem szczecinowym okutym blachą. Pędzel powinien być dostosowany do wielkości sklejących powierzchni i raczej za mały aniżeli za duży, ponieważ można nim łatwiej rozprowadzić klej w miejscach trudno dostępnych, jakimi niewątpliwie są wczepy i wczepiny. Zamiast pędzla można użyć do nakładania kleju drewnianej łopatki (rys. 11). Przed nałożeniem kleju stolarskiego trzeba koniecznie podgrzać łączące powierzchnie nad płytą kuchenną, aby zmniejszyć straty ciepła, jakie wynikają przy nakładaniu masy klejowej na zimne drewno. Przy użyciu kleju kazeinowego podgrzewanie jest zbędne.

W celu zaoszczędzenia zbędnych ruchów przy nakładaniu kleju obie łączone części zbliżamy do siebie (rys. 12). Po nałożeniu kleju składamy obie części ze sobą, dobijamy ewentualnie młotkiem czoła czopów (nigdy wczepów, ponieważ wykruszają się), sprawdzamy kątownikiem metalowym prostotę kątów i zaciskamy w strugnicy lub za pomocą klinów w klinownicy. Nadmiar kleju wypływający z zaciskanych części usuwamy wilgotną szmatką lub pędzlem zmoczonym w ciepłej wodzie. Zamocowana w ten sposób szufladka powinna schnąć co najmniej 6—8 godzin.

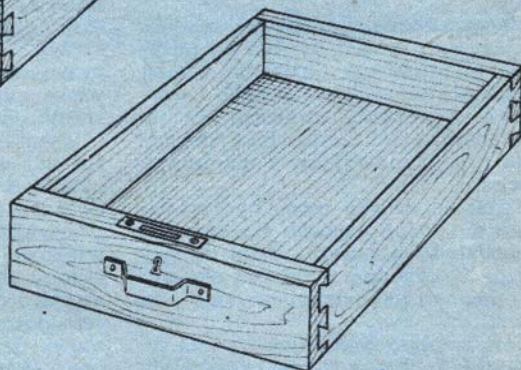
Po zaschnięciu kleju zdejmujemy szufladkę z klinownicy i zestrugujemy z zewnętrznych powierzchni

Rys. 13.

Rys. 14.

Ślady kleju strugiem gładzikiem ustawionym na cienki wiór. Struganie złączy wczepowych otwartych lub półkrytych powinno się odbywać tylko w jedną stronę, tj. od krawędzi złącza do środka ścianki i przy skośnym w stosunku do słoju drewna przesuwaniu noża struga.

Z chwilą wygładzenia boków szufladki wsuwamy w wyrobione wpusty od strony tylnej ścianki dopasowane uprzednio dno i przybijamy je do tejże ścianki kilkoma gwoździkami (rys. 13).

Teraz możemy powiedzieć, że szufladka jest gotowa w stanie surowym. Dalszy ciąg pracy będzie dotyczyć jej wykończenia, czyli przystosowania ścianki przedniej szufladki do wyglądu całego sprzętu lub mebla.

Jeżeli sprzęt jest malowany farbą olejną — to i ściankę przednią szufladki pomalujemy dwukrotnie farbą olejną w kolorze zbliżonym do barwy sprzętu. Jeśli sprzęt jest politurowany politurą przezroczy-

stą, to ściankę zapoliturowujemy przezroczysto, a jeśli jest barwiony i politurowany w odcieniu ciemniejszym, to i ściankę zabarwimy na ten odcień i następnie zapoliturowujemy ją. Pozostałe ścianki nie będą politurowane ani malowane, ponieważ będą niewidoczne we wnętrzu mebla, a ponadto byłyby narażone na starcie barwnej powłoki na skutek ocierania się boków szufladki o prowadnice.

Wykończoną już szufladkę zaopatrzymy w uchwyt (rys. 14) dostosowany do kształtu i wielkości innych w tym sprzęcie uchwytów.

W razie potrzeby wprawiamy do czołowej ścianki szufladki zameczek po uprzednim wyznaczeniu miejsca na jego wpuszczenie w głąb, wydłutowaniu w tej ściance odpowiedniego gniazda i wywierceniu otworów na wkrętki mocujące zameczek, oraz otworu kluczowego.

Jerzy Niebojewski